

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 5. februára 2021

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIV. - Číslo 2

- 2 Mýtny domček za dobrý nápad**
Vo verejnej súťaži o prenájom niekdajšej colnice pri Starom moste nejde primárne o peniaze.

- 6 Premena legendy**
Pozrite sa, ako vyzerali kúpele Grössling v minulosti, v akom stave sú teraz a na čo sa môžeme tešiť.

- 10 Volanie o pomoc**
Riaditeľka linky dôvery Monika Martinezová priznáva – mnohým ľuďom sme doslova zachránili život.

- 11 Namiesto palisád paláce**
Spoznajte históriu ulice Palisády, ktorá ohlásila novú éru v Prešporku.

Najnovší projekt – komunitné nájomné bývanie pre seniorov v Prievoze.

Náprava restov z minulosti Mesto ide stavať viac ako 200 nájomných bytov

BRATISLAVA

Po nájomných bytovkách na Terchovskej ulici a Muchovom námestí predstavil Metropolitný inštitút Bratislavy ďalší projekt na Parkovej ulici, zameraný predovšetkým na komunitné bývanie seniorov. V blízkom čase by tak malo v našom meste pribudnúť dohromady 215 nových bytov s dostupným nájomom.

Bratislava dlhodobo trpí nedostatkom nájomných mestských alebo komunálnych či obecných bytov, ktoré v našom meste predstavujú menej

ako jedno percento všetkých bytov. „Na porovnanie, vo Viedni, ktorá buduje nájomné bývanie už od tridsiatych rokov, tvoria nájomné byty až 60 percent bytového fondu a priemer EÚ v podiele verejných nájomných bytov na celkovom počte bytov je približne 10 percent,“ pripomenula Marcela Glevická z Metropolitného inštitútu Bratislavy (MIB).

Ambíciou hlavného mesta je v priebehu desiatich rokov zabezpečiť približne 200 nájomných bytov ročne. Ďalších 200 nájomných bytov ročne by malo pribudnúť vďaka spolupráci so súkromným sektorom, developermi či bankami. O tomto svojom zámere hovorili predstavitelia magistrátu ešte v roku 2019.

Pokračovanie na str. 3

Začiatok výstavby 2022/2023:

- Ružinov/Trnávka, Terchovská - 82 plánovaných bytov
- Petržalka/Dvory, Muchovo námestie - 103 plánovaných bytov
- Ružinov/Prievoz, Parková ulica - 30 plánovaných bytov

Ukážte sa!

BRATISLAVA

V dňoch 15. februára až 31. marca sa uskutoční sčítanie obyvateľov, ktoré organizuje Štatistický úrad SR. Primátor Matúš Vallo vyzýva Bratislavčanov – ukážte sa!

„Záleží mi na tom, aby sme sa na tohtoročnom sčítaní obyvateľov ukázali naozaj všetci. Dnes vieme, že v Bratislave býva aspoň 500-tisíc obyvateľiek a obyvateľov. Musíme preto napraviť posledné sčítanie obyvateľov pred 10 rokmi, kedy sa sčítalo o 65-tisíc ľudí menej, ako v Bratislave reálne bývalo,“ uviedol Vallo na sociálnej sieti.

Pripomína, že ak sa teraz sčítame skutočne všetci, Bratislava získa viac ako 10 miliónov eur ročne navyše, čiže viac ako 100 miliónov eur počas nasledujúcich 10 rokov. Preto je dôležité, aby sa sčítali aj tí, ktorí v Bratislave žijú, hoci tu ešte nemajú trvalý pobyt. „Ak budeme vedieť, kde a koľko ľudí žije, podľa týchto údajov efektívnejšie naplánujeme dopravu a rozvoj mesta, a tiež nám tieto údaje umožnia lepšie vyhodnotiť potreby obyvateľov,“ dodáva primátor.

Sčítanie bude tentoraz v elektronickej forme – vyplníte sčítací formulár na webe www.scitanie.sk, alebo prostredníctvom mobilnej aplikácie. (ac)

STOJ PRI NICH VŽDY, KEĎ ŤA POTREBUJÚ,

MY BUDEME STÁŤ ZASA PRI TEBE

Lidl je stabilný a férový zamestnávateľ,
na ktorého sa môžeš spoľahnúť aj v neistých časoch.

Správna voľba

Šlovo k veci

Cena rozvahy

Máme za sebou dve kolá plošného testovania na Covid - prvé povinné a druhé odporúčané, hoci podľa čísel malo byť tiež povinné... veď vieme.

To druhé testovanie vyplynulo z prvého, ale najskôr nás mapa červených a zelených okresov držala trochu v napätí. V jednom týždni v priebehu troch dní sme sa dozvedeli tri rôzne výsledky pozitIVITY v Bratislave: z červeného čísla sme klesli na zelené, aby sme sa opäť vyšplhali na definitívne červené. Na zmätko v týchto dôležitých dátach reagovať naše mestské časti pokojne a premyslene. Pripraviť zo dňa na deň desiatky odberových miest tak, aby sa pred nimi netvorili dlhé rady, nebolo jednoduché, no zvládli to. Navyše, Bratislava vsadila na odporúčanie odborníkov a ľudom s pozitívnym Ag testom ponúkla pretestovanie presnejšou PCR metódou. Odhalí aj to, aký je podiel nákazlivejšej britskej mutácie na šírení vírusu v našom meste, a teda naznačí ďalší epidemický vývoj a potrebné opatrenia. Rozvaha a prezieravosť v chaotickej dobe covidovej sa cení dvojnásobne.

Teší tiež to, že Bratislava žije aj príjemnejšími témami. Mnohé z nich nájdete v našich – vašich novinách.

Anna Čapková

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

V súťaži o Mýtny domček rozhodne nápad, nie peniaze

STARÉ MESTO

Mýtny domček pri Starom moste, v ktorom bolo ešte pred pár rokmi múzeum colníctva, no dnes je prázdny, ponúklo mesto na prenájom. Výber spomedzi záujemcov sa bude tentoraz riadiť novými pravidlami.

Ak máte záujem, stále je čas, až do 11. februára prebieha verejná súťaž o Mýtny domček, ktorý sa nachádza na staromestskom brehu Dunaja. Nejde pritom primárne o peniaze. Práve takúto formu hľadania budúceho nájomcu pre niekdajšiu colnicu a úrad z prelomu 19. a 20. storočia zvolil Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB).

„V spolupráci s magistrátom sme spustili pilotný projekt prenájmu vybraných mestských budov vo verejnej súťaži, v ktorej ale súťažiaci nesúťažia len ponúknutou cenou za nájom, ale rozhodujú aj hodnotové kritériá. Aká funkcia je potrebná v okolí, sociálny či

Do súťaže o Mýtny domček sa môžete zapojiť najneskôr 11. februára.

kultúrny aspekt, ktoré projekt priniesie,“ informuje MIB na svojom webe. Ako ďalej uvádza, cieľom súťaže je pritiahnúť nájomcov, ktorí vedú doplniť chýbajúce funkcie v okolí a získať pestrosť a vyváženosť služieb v lokalitách, kde to len na základe ceny nie je možné. Vytvorila sa tak funkčné celky a susedstvá, v ktorých bude radosť tráviť čas. Na podobných princípoch už vyberali nájomcov

do mestských budov aj v susednej Viedni či v Prahe. V rámci hodnotových kritérií odborná komisia posúdi päť vybraných aspektov, pričom každý tvorí 20 percent hodnotenia. Ide o kultúrny, sociálny, environmentálny, funkčno-priestorový a napokon ekonomický aspekt.

Aby tu však Bratislavčania naozaj radi trávil čas, treba riešiť aj okolie Mýtného domčeka. „Sú tam zničené nebezpečné schody vedúce na most, zanedbaný, premárnený priestor so super polohou

pred univerzitou, zanedbaný tranzitný priestor, s lôžkami bezdomovcov a s vulgárnymi graffiti,“ uviedol okrem iných výhrad jeden z diskutujúcich na oficiálnej FB stránke hlavného mesta.

V Mýtnom domčeku fungovalo od mája 2012 Múzeum colníctva, ktoré sa v júli 2014 dostalo pod správu Finančného riaditeľstva SR. Činnosť múzea však bola pozastavená pre rekonštrukciu Starého mosta. S Finančným riaditeľstvom bol objekt historicky spätý, keďže v rokoch 1918 až 1919 a tiež v rokoch 1939 až 1944 bol sídlom colnice. Ešte predtým, v rokoch 1890 až 1944 tam bol Úrad potravinovej dane na čiare, ktorú zabezpečovala finančná stráž v rámci Generálneho finančného riaditeľstva so sídlom v Bratislave. (ac)

Foto: Marian Dekan

Ďalšia ponuka

Ďalšia verejná súťaž sa týka prenájmu nevyužívaného priestoru na Jasovskej ulici 1 v Petržalke. Nachádza sa v parteri bytového domu. Aj v tomto prípade súťaž prebieha do 11. februára.

Nadšenci vrátili vojenskému bunkru pôvodnú tvár

DEVÍNSKA NOVÁ VES
Známy ropík, teda vojenský bunker pod Cyklomostom slobody v Devínskej Novej Vsi, vyzerá opäť ako v 30. rokoch 20. storočia, keď ho postavili.

Bunker, ktorý bol súčasťou opevnenia prvej Československej republiky, prešiel komcom minulého roka pieskovaním, ktoré ho zbavilo starých nečistôt či rôznych nápisov od vandalov. Podarilo sa to akti-

vistom z OZ V lepších časoch v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom. „V roku 2019 sme začali s revitalizáciou bunkra, odstránili sme nánosy bahna po záplavách, osadili informačné tabule. Pieskovanie je ďalší dôležitý krok na jeho zatraktívnenie. Verejnosti chceme sprístupniť ako zážitkový projekt aj interiér bunkra,“ prezradil pre banoviny.sk Martin Čambalik z občianskeho združenia. Návštevníci ropíka sa tak dozvedia viac o histórii bunkrov, ale aj o bývalom režime a príbehoch obetí železnej opony. Pred aktivistami je však ešte dosť práce. „Aktuálne je zamknutý, pretože v ňom začali prespávať ľudia bez domova. Navyše, v interiéri trčia

Foto: OZ V lepších časoch

od 1150 € od 1390 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,
AKCIA:
betónový základ zľava 50%
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Nová mestská odťahovka

BRATISLAVA

Od februára odťahuje vozidlá v meste firma Mestský parkovací systém (MPS), ktorá túto službu prebrala od dopravného podniku.

MPS je spoločnosť so 100-percentnou majetkovou účasťou hlavného mesta. Zabezpečovať bude komplexné služby v oblasti parkovania – od odťahovania áut cez služby registrácie a kontroly parkovacej politiky až po správu hromadných garáží a záchytných parkovísk. Stanovisko odťahovej služby nájdete na Technickej ulici 6, a to aj so stanoviskom mestskej polície na uhradenie pokuty za odťahnutie vozidla. Miesto je dobre dostupné MHD (linky 58, 63, 65, 96) a funguje non-stop. (ts)

Foto: TASR

Štyri chránené územia

BRATISLAVA

Na Slovensku vzniknú štyri nové chránené územia, medzi nimi aj Devínske Jazero. Tento status nadobudnú 1. marca.

Chránený areál Devínske Jazero, čo je oblasť severne od Devínskej Novej Vsi (patrí do katastrálnych území Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica a Stupava) bude mať rozlohu 1268,89 ha. Vyhlásením Devínskeho Jazera za chránené územie zanikne národná prírodná rezervácia Dolný les. Ďalšími chránenými areálmi budú Čachtické Karpaty v okrese Nové Mesto nad Váhom, Ostrovné lúčky v okrese Bratislava a Široká v okrese Malacky. (TASR, ms)

Pokračovanie zo str. 1

Realita je taká, že vlni dokázala Bratislava poskytnúť žiadateľom 62 bytov.

„Pridelili sa ľuďom v ťažkých životných situáciách a z rôznych sociálnych skupín – ľuďom bez domova (vrátane začatia projektu 'dostupné bývanie'), mladým rodinám, mladým párom, starším občanom, odchovancom detských domovov, mnohopočetným rodinám, zdravotne ťažko postihnutým či ľuďom z ubytovní,“ priblížila hovorkyňa magistrátu Katarína Rajčanová. Priemerná čakacia lehota na mestský nájomný byt je pod-

ľa jej slov približne sedem rokov. Ponuka je žalostne nízka, dopyt obrovský.

Ministerstvo dopravy a výstavby uznáva, že problém hlavného mesta je osobitý, pretože nemá dostatok vhodných pozemkov na výstavbu takýchto bytov. „Bratislava dlhodobo neprejavovala záujem obstarávať byty. Zo štátnej dotácie však môžeme prispieť aj na obstaranie pozemku a súvisiacej infraštruktúry,“ uviedol hovorca ministerstva Ivan Rudolf. Upozornil tiež, že v snahe motivovať samosprávy k nadobudnutiu a prenajímaniu bytov na sociálne bývanie re-

zort pripravil novely zákonov o Štátnom fonde rozvoja bývania a o dotáciách na obstaranie nájomných bytov, ktoré sú účinné od 1. januára tohto roku. „Vďaka nim môžu samosprávy získať ešte viac prostriedkov na prijateľnejších a jednoduchších podmienok na výstavbu nájomných bytov pre potreby svojich obyvateľov,“ tvrdí Rudolf.

Výška štátnej dotácie na kúpu pozemku sa upravuje podľa veľkosti budovy (počtu bytov). Ako však informovala hovorkyňa Bratislavy, v súčasnosti pracujú najmä s projektmi na pozemkoch, ktoré sú majetkom hlavného mes-

ta. „V rôznom stupni rozpracovanosti máme projekty na viac ako 500 nájomných bytov, ich realizácia však závisí od množstva faktorov vrátane povolovacích procesov a získania potrebných financií,“ konštatovala Katarína Rajčanová.

Marcela Glevická z MIB doplnila, že v najbližších mesiacoch pripravujú urbanistickú štúdiu, ktorá bude podkladom pre Zmeny a doplnky Územného plánu, ktoré sa budú zaoberať ďalšími miestami pre zástavbu nájomného bývania. (ac)

Vizualizácia: Superatelier/MIB

Nájomné domy pre seniorov v blízkosti kaštieľa

RUŽINOV

Komunitné nájomné bývanie určené prevažne pre seniorov vznikne na mestskom pozemku, ktorý susedí s Csákyho kaštieľom v ružinovskom Prievaze.

Vitiazny návrh tímu Superatelier prináša na Parkovú ulicu 8 menších objektov s 20 jednoizbovými a 10 dvojizbovými bytmi usporiadaných tak, aby vytvárali prirodzený priehľad na Csákyho kaštieľ od vstupu do územia. Kaštieľ v súčasnosti slúži aj ako geriatrické sanatórium, takže využitie doteraz neprístupného pozemku na byty pre seniorov vyvážené zapadá do miestnej situácie.

Hlavnou kvalitou návrhu je podľa poroty útlusť prostredia. Každý obyvateľ nájomného domu bude mať dostatok súkromia, a zároveň priestor na spoločenský život na centrálnom nádvorí. Cieľom bolo vytvoriť priestor, v ktorom sa budú seniori cítiť vítaní a zároveň

Nájomné bývanie vznikne v susedstve Csákyho kaštieľa.

Projekt ráta aj s priestorom na spoločenské aktivity.

ORTOINOVA – Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia*

Zameraná na inovatívnu liečbu chrupavky a záchranu kĺbov.

Nájdete nás v zdravotnom stredisku MEDICENTRUM TRNÁVKA, ul. Pavlovičova 3 v Bratislave.

Ortopéd MUDr. Tomáš Horňák a zdravotná sestra Mgr. Zuzana Schmidtová s pacientkou.

Na vyšetrenie sa objednajte telefonicky:
0948 395 168
alebo e-mailom: **info@pharco.sk**
PRIJÍMAME NOVÝCH PACIENTOV.
TEŠÍME SA NA VÁS!

www.ortoinova.sk

*ambulancia je súkromná, s plnou úhradou pacienta

ZACHRÁŇTE SI KĹB, ODDIAĽTE JEHO VÝMENU!

Unikátne bioaktívne hojenie kĺbu a kĺbovej chrupavky iba u nás

1 kúra až na 6-12 mesiacov

Liečba fibrínovým derivátom bohatým na hojivé cytokíny

Jedinečná skúsenosť pre študentov: súťaž o najlepší návrh promenádneho mosta cez Dunaj

Na súčasné budovanie moderného centra Bratislavy pri Dunaji má podľa dlhodobej stratégie mesta nadviazať rozvoj protihľadáho územia na petržalskom brehu medzi Mostom Apollo a Starým mostom. Štvrť Nové Lido tak zavŕši rozvoj Bratislavy ako skutočnej metropoly na Dunaji. Obnovená dunajská pláž, nové parky, námestia a mestský bulvár prilákajú Bratislavčanov a návštevníkov mesta, ktorí sa sem ľahko dostanú električkou, na bicykli i peši. A to aj vďaka plánovanému promenádnemu mostu, ktorý spojí centrálné námestie štvrte s Námestím M. R. Štefánika v Eurovea City.

Nové Lido s pestrou ponukou možností na trávenie voľného času, bývania, pracovných príležitostí, služieb a nových verejných priestorov umožní, aby sa Dunaj stal prirodzenou súčasťou novej časti centra mesta rozloženej na oba brehy. Developer nábrežných štvrtí Eurovea City a Nové Lido, spoločnosť J&T REAL ESTATE (JTRE), navrhuje vybudovať promenádny most, ktorý bude spájať nové časti centra mesta a zároveň sa stane novým atraktívnym verejným priestorom s vyhládkou na mesto priamo z Dunaja.

„Dunaj je jedným z určujúcich atribútov územia Nového Lida. Som rád, že vzťah Bratislavčanov k nábrežiu sa zmenil. Nájdeme tu pulzujúci život, o ktorom pred pár rokmi nikto ani nechýroval. Chceme oprášiť fenomén starého Lida, teda obľúbený oddych pri vode v zeleni, a túto atmosféru preniesť do celého projektu. Jedna z prvých vecí, ktoré sme navrhli, je revitalizácia nábrežia a prepojenie rieky a mesta,“ vysvetľuje Silvio Kičina, projektový manažér Nového Lida.

S týmto prepojením, ktoré urobí z Bratislavy skutočnú metropolu na Dunaji, súvisí aj infraštruktúra prispôbená tomu, aby si rieku mohli ľudia užívať. Nové Lido spojí oba brehy Dunaja pozdĺžne – predĺžením nábrežnej promenády, ktorá získa chýbajúcu kontinuitu a prinesie obyvateľom i návštevníkom Bratislavy nové príležitosti na aktívne trávenie voľného času aj oddych, a priečne prepojenie cez rieku doplní promenádny most.

„Navrhujeme, aby išlo o promenádny most, z ktorého budú mať ľudia panoramatický výhľad na obe strany Bratislavy. Existujúce mosty ponúkajú výhľad buď na jednu alebo na druhú stranu mesta, chodci si musia vybrať. Lávka by mala byť bezbarierová a jednoduchá, aby priestor dotvárala, a keď sa postavíte na jej koniec v Novom Lide, uvidíte pred sebou sochu M. R. Štefánika a Novú budovu SND – národné symboly Slovenska,“ opisuje Silvio Kičina. Definitívna podoba promenádneho mosta ešte nie je jasná. Tému otvoril minulý rok vzdelávací program pre žiakov Deti a architektúra, v rámci

ktorého deti z celého Slovenska kreslili, ako si predstavujú ďalší most cez Dunaj. Nasleduje súťaž, v ktorej prinesú svoj pohľad budúci architekti, dizajnéri, urbanisti a stavební inžinieri. Téma verejného priestoru sa dotýka všetkých – detí, študentov i dospelých. Žiaci základných škôl predviedli nespútanú fantáziu a predstavivosť, študenti by mali využiť technicko-umelecké zručnosti a pripraviť originálne návrhy, ktorými vstúpia do debaty prínosu pešej lávky pre Bratislavu, očakáva projektový manažér JTRE.

Súťaž o návrh promenádneho mosta nie je verejným obstarávaním, ale ideovou súťažou určenou pre študentov odborov architektúra, inžinierske konštrukcie a mosty, stavebné inžinierstvo. Študenti majú spracovať architektonicko-konštrukčný návrh mostu pre peších, ktorý bude verejným promenádnym, komunikačným a pobytovým priestorom prepájajúcim hlavné námestia nábrežných zón novej časti centra mesta na oboch brehoch Dunaja. Most musí splniť limity protipovodňovej ochrany, záväzné požiadavky správcu toku a vodnej cesty a požiadavky príslušných technických noriem a predpisov.

JTRE organizuje súťaž v spolupráci so Stavebnou fakultou a Fakultou architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Katedrou architektonickej tvorby Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. Študenti sa môžu prihlásiť do 1. marca a na vypracovanie návrhov majú takmer tri mesiace.

Súťažné návrhy bude hodnotiť porota zložená zo

zástupcov mesta a dotknutých mestských častí, zástupcov vyhlasovateľa a zúčastnených škôl, architektov a urbanistov pracujúcich na projektoch štvrtí Eurovea City a Nové Lido. Výsledky budú vyhlásené koncom júna tohto roka. Súťažné návrhy budú ocenené v kategóriách Celkový koncepčný návrh, Architektonické stvárnenie návrhu a Technické riešenie premostenia, pričom víťazi získajú finančnú odmenu.

Predstavitelia spolupracujúcich fakúlt sa zhodujú, že spojenie štúdia s praxou je pre budúcich architektov, urbanistov, dizajnérov a stavebných inžinierov mimoriadne dôležité. „Cieľom Fakulty architektúry a dizajnu STU je vychovávať najlepších

architektov, urbanistov a dizajnérov, ktorých tvorba prispieva k zlepšeniu životného prostredia. Naši absolventi pracujú v najlepších svetových architektonických a dizajnerských ateliéroch. Naše študijné programy sú prepojené s praxou, s možnosťou získania cenných skúseností už počas štúdia. Verím, že naši študenti prispedia nielen kvalitnými návrhmi v tejto súťaži, ale že svojou tvorbou aj pomôžu k celkovému formovaniu mesta a prostredia, ktoré nás obklopuje,“ hovorí dekan Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave Pavel Gregor.

„S radosťou víťame spoluprácu, prostredníctvom ktorej sa otvárajú pre našich študentov možnosti priamo zasiahnuť do tvorby verejného priestoru,

najmä takého významu, ako je vznikajúca štvrť neďaleko historického centra Bratislavy. Prepojením pedagogického procesu so stavebnou praxou sa priamo podporuje rozvoj talentu a kreativity našich študentov, ktorí sa budú súťažnému návrhu promenádneho mosta venovať. Už počas štúdia by si tak začali naplňovať svoje uznanie v profesii stavebného inžiniera – možnosťou ukázať prstom na reálnu stavbu, na ktorej návrhu sa spolupodieľali,“ pridáva sa aj Katarína Gajdošová, prodekan Stavebnej fakulty STU.

„Vážime si možnosť spolupráce s významným developerom a dúfame, že sa premietne do dobrého výsledku. Myslím si, že téma súťaže je príležitosťou pre prepojenie akademickej pôdy s reálnymi plánmi a považujem za možné ich overenie študentskou súťažou. Máme záujem o naše mesto a mnoho zadání orientujeme týmto smerom, takže téma je aj súčasťou našich programov,“ dodáva Ján Studený z Katedry architektonickej tvorby VŠVU.

„Dávame priestor rozvoju talentov, aby dôverovali svojim schopnostiam, nebáli sa realizovať svoje predstavy a zlepšovať prostredie okolo nás. Cieľom spolupráce JTRE so školami formou súťaže návrhov je umožniť študentom vyskúšať si reálne projekty a lepšie sa tak pripraviť na budúcu prax, my zas získame pohľad budúcich kolegov na rozvoj mesta. V spolupráci s univerzitami vzdelávajúcimi stavbárov a architektov budeme radi pokračovať aj v budúcnosti,“ približuje spoluprácu Pavel Pelikán, výkonný riaditeľ JTRE. ■

Uznanie pre dopravný podnik

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava sa v ankete Najzamestnávateľ 2020 dostal v kategórii doprava a logistika medzi päťicu najlepších.

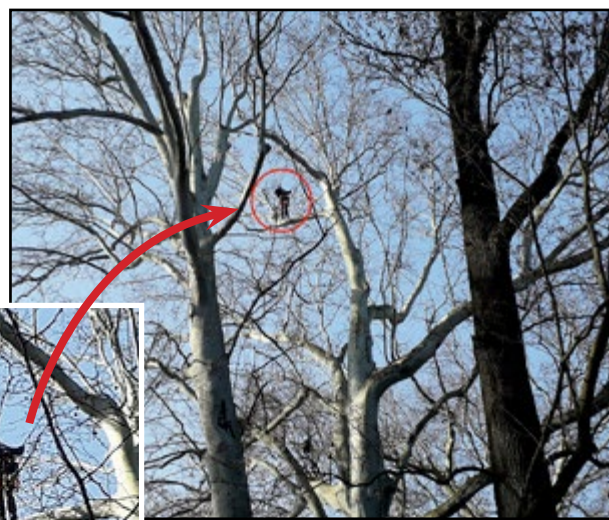
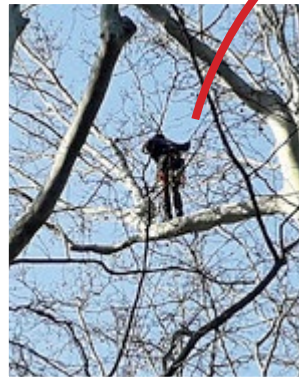
Pre mestskú spoločnosť ide o najvyššie umiestnenie v deväťročnej histórii ankety. V danej kategórii súťažilo 24 subjektov. Dopravný podnik ako najväčší mestský podnik zamestnáva viac ako 2 800 ľudí, väčšinu z nich tvoria vodiči mestskej hromadnej dopravy. Od marca minulého roka investoval stovky tisíce eur do ochranných a dezinfekčných prostriedkov pre svojich zamestnancov. Pokračuje v rekonštrukciách tratí, zastávok či priestorov vo vozovniach. (TASR)

Sad Janka Kráľa ošetrojú stromolezci

PETRŽALKA

Viacerých Bratislavčanov prekvapila nedávno desiatka osobných áut odstavených priamo v historickom Sade Janka Kráľa. Neboli to tráfalci, ktorí si zaparkujú, kde sa im zachce.

Väčšina osobných áut, ktoré

od chodníkov v sade oddeľovala bezpečnostná páska, mala mimobratisklavské EČV - prišli z Malaciek, Detvy, Žarnovice či Banskej Štiavnice, jedno vozidlo dokonca z Rakúska. Narátali sme ich asi desať a ako sme sa dozvedeli, čo auto, to arborista-stromolezec. Od minulého roku totiž mesto začalo s havarijnými výrubmi nebezpečných stro-

mov v sade, ďalšie sú poškodené a potrebujú odborný mechanizmov. „Pri práci vo výškach potrebujeme množstvo rôzneho špeciálneho náradia, ktoré sme si priviezli v autách. Preto sme museli zaparkovať priamo na mieste,“ vysvetlili chlapi, ktorí musia byť nielen veľmi obratní, ale majú tiež dôkladné znalosti o drevinách a postupoch pri ich ošetrovaní. (ac)

Foto: ac

Erotický salón skončil

PETRŽALKA

Prízemná budova v Sade Janka Kráľa, kde dlhé roky fungoval erotický salón, je na predaj za 2,1 milióna eur.

Ponuka sa objavila na portáli s nehnuteľnosťami, ktorý opisuje objekt ako najlukratívnejší priestor v Bratislave. „Možnosti ponúkne aj spoločenským alebo umeleckým organizáciám,“ uvádza realitná kancelária s tým, že za sumu 2,1 milióna eur sa predáva celá budova, ktorú tvoria železobetónové piliere, ako aj zastavaný pozemok s výmerou 609 m². Pre budúceho majiteľa by nemal byť problém odstrániť medzipilierové výplne, a tak zmeniť dispozíciu vnútorného priestoru, ktorý tvoril bar a viacero izieb v podzemí. Verme, že sa dostane do správnych rúk. (ars)

GÁBOR BINDICS: Je dôležité, aby Bratislavčania brali kúpele Grössling ako svoje

Pomáhal pri viacerých projektoch

- Gábor Bindics študoval kultúrny manažment na Univerzite v Pécsi, neskôr alternatívne zdroje energie na Budapeštianskej technickej univerzite.
- Pracoval v londýnskej National Portrait Gallery, v Paríži založil prvé stredoeurópske kino.
- V Bratislave stál za obnovením Starej tržnice, v Prahe pomáhal s oživením strechy Lucerny a v Budapešti námestia Rákóczi tér.
- Aktuálne vedie projekt Starej tržnice, pracuje na znovuoctorení kúpeľov Grössling či projekte Živé námestie.

STARÉ MESTO

Jednou zo skvelých správ z minulého roka je šanca pre legendárne kúpele Grössling. Objekt, kde sa mnohí Bratislavčania učili plávať, sa po štvrtstoročí úpadku začne rekonštruovať podľa návrhu talianskych architektov. Koordinátorom projektu je GÁBOR BINDICS – odborník, ktorý zabudnutým priestorom vracia život.

Čo je pre vás pri obnove kúpeľov najväčšia výzva?

Kúpele Grössling sú ikonickou stavbou, a zároveň jedinými mestskými kúpeľmi v Bratislave. Fungovali a slúžili verejnosti viac ako 100 rokov bez prestávky, táto kontinuita je unikátna. A podľa doterajších reakcií ľudí mám pocit, že sa nám zatiaľ darí túto kontinuitu obnovovať – teda to, aby si Bratislavčania kúpele osvojili a brali ich ako svoje. Je to veľká výzva - zrekonštruovať takýto unikátny priestor v centre mesta a nechať ho otvorený pre všetkých, aby ho naďalej mohli považovať za svoje miesto. Na projekte obnovy je veľmi dôležité, že sa do kúpeľov Grössling vracia ich pôvodná funkcia. V každej fáze, v ktorej sme, vidíme na reakciách ľudí, že toto miesto majú radi, chcú tam ísť, vždy sa pýtajú, kedy bude príležitosť, veľmi sa zaujímajú o túto budovu a vzniká „komunita“. To je aj súčasť oživovania Grösslingu, a zároveň najväčšia výzva, ako vytvárať k budove vzťah.

Na čo všetko máte v rámci rekonštrukcie objektu dosah?

Hlavná úloha bude teraz, samozrejme, v rukách projektantov a architektov, moja je od začiatku koordinátna a „obsahová“, teda prinavrátiť kúpeľom obsah alebo ducha, ak chceme byť metaforickí. Prepájam jednotlivé fázy a snažím sa nastaviť fungovanie Grösslingu tak, aby to dávalo zmysel, bolo udržateľné, a zároveň otvorené pre ľudí.

Akú históriu odkryla budova spred 126 rokov, čo sa zachovalo?

Máme tu dodnes zachované pamiatkovo hodnotné časti objektu ako miestnosti s bazénmi a neorenesančný vstup na nároží Kúpeľnej a Medenej ulice, minimálne tri rôzne historické vrstvy kúpeľov, ako napríklad arkádovú štruktúru z roku 1895. Podstatné pre nás je, aby sme tieto vrstvy odhalili a obnovili a myslím si, že zo 77 návrhov, ktoré prišli do architektonickej súťaže, víťazný návrh štúdia OPPS Architettura z Florencie najlepšie reagoval na

naše požiadavky. Asi najdôležitejšia bude obnova bazéna, ktorý málokto zažil. Ide o úplne najstarší bazén, ktorý zasypali v 30. rokoch minulého storočia, no jeho pôdorys je ešte viditeľný v suteréne.

A ako sa napríklad použije pôvodné písmo?

Metropolitný inštitút Bratislavy oslovil typografa Ondreja Jóba, ktorý na základe starých fotografií vytvoril písmo kúpeľov Grössling. Prinavrátenie starého písma je jedným z množstva malých krokov, ako vrátiť opustenému objektu dušu. Už teraz ho použijeme pri komunikácii a do budúcnosti má z neho vzniknúť nová navigácia kúpeľov. Takisto na základe farieb zo starých kachličiek sme vybrali modrú farbu, ktorá bude dominantná pri rekonštrukcii.

Kúpele zatvorili pred viac ako štvrtstoročím pre zlý technický stav, no hovoria, že to malo aj istú malú výhodu.

Keďže sa s objektom kúpeľov od ich zatvorenia v roku 1994 nehýbalo, zachovalo sa v nich

viacero pôvodných prvkov. Na druhej strane však objekt chátral v dôsledku nedostatku starostlivosti.

Čo pokazili rekonštrukčné práce v minulosti?

Pri rekonštrukcii budovy v 70. rokoch sa viacero pôvodných prvkov nahradilo vtedy používanými materiálmi. Napríklad okenné výplne v časti sedacích bazénov nahradil sklobetón, pribudla vzduchotechnika či nové obklady bazénov... V rámci projektu by sme chceli obnoviť niekoľko dôležitých momentov, ktoré sa v minulosti nachádzali v kúpeľoch. Tak tiež sa ráta s prinavrátením otváraťnej strechy nad plaveckým bazénom či vrátením pôvodného vstupu na roh Kúpeľnej a Medenej ulice.

Významnou novinkou bude mestská knižnica na veľkorysej ploche až dvetisíc štvorcových metrov. Prečo práve knižnica?

Po tom, čo sa do objektu doplnili všetky zamýšľané funkcie súvisiace s kúpeľmi, zostala voľná plocha v oddelenej časti, kde bola pobočka banky. Mestská knižnica, ktorá pribudne do tohto priestoru, je ďalšia verejná funkcia, vďaka čomu sa celý Grössling otvorí verejnosti. Akákoľvek komerčná funkcia by tento priestor pre niekoho uzavrela, kým knižnica ho, naopak, otvára.

Prvým krokom obnovy kú-

peľov má byť revitalizácia parčíka na Medenej ulici, s ktorou sa má začať na jeseň. Opäť otázka: Prečo práve park?

Revitalizácia v tomto roku bude znamenať ošetrovanie stromov a vyčistenie okolia a v roku 2022 pokračujeme už s obnovou. Park na Medenej ulici má momentálne skôr tranzitný charakter, väčšina spevnených plôch aj zeleň sú v zanedbanom stave. Chceme to zmeniť, práve toto miesto by sa malo stať kvalitným verejným priestorom. Dnes ho málokto vníma ako park, aj preto chceme už v prvej etape investovať do revitalizácie.

Na jar 2022 je už v pláne rekonštrukcia budovy. Neobávate sa, že pandémie zámer skomplikuje a termín sa posunie?

Žiaľ, áno, deje sa to. Pre pandémiu sa veci hýbu pomalšie, ale stále sa snažíme držať krok s našim pôvodným plánom.

Čo sa deje v tejto chvíli?

Hlavne sa pracuje na projektových dokumentáciách. Okrem toho máme naplánované postupné práce, napríklad rekonštrukciu historického komína. Formu jeho obnovy konzultujeme s krajským pamiatkovým úradom a chceme ju rozbehnúť na jar tohto roku. V lete plánujeme naštartovať základné čistenie a búracie práce už podľa projektov, napríklad búranie sadrokartónov a sekundárnych priečok.

Je už vyjasnená otázka financovania projektu? Ide o sumu približne 14 miliónov eur...

Máme dáta a prepočty, pri akých číslach sú fungovanie kúpeľov a celý projekt udržateľné. Myslím si, že je to zvládnuteľné. Aktuálne pracujeme na partnerstve so štátnym investičným fondom, prebiehajú aj úvodné stretnutia s bankami. (ac)

Foto: archív G. B.

Legenda pred 126 rokmi, dnes a v návrhu

Mestské kúpele v roku 1914...

...v roku 2020...

...a návrh (plavecká časť a knižnica)

STARÉ MESTO

Pozrite sa, ako vyzerali kúpele Grössling v minulosti, v akom stave sú teraz a na čo sa môžeme tešiť.

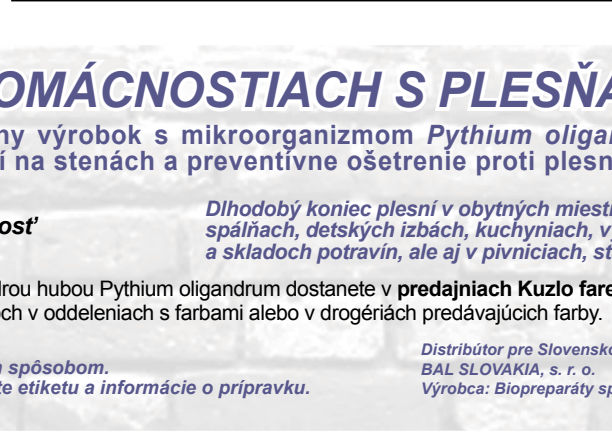
Verejné kúpele, postavené v roku 1895 na rohu Kúpeľnej a Medenej ulice, sa od začiatku tešili veľkej obľube. Navštevovali ich nielen príslušníci vyššej vrstvy, ale aj bežní ľudia – nie každý si mohol dovoliť mať doma vaňu. Okrem očisty tela boli vyhľadávané, samozrejme, aj vodoliečebné služby. Poslednýkrát sa využívali v roku 1994.

S prvou fázou obnovy Grösslingu sa začalo ešte v roku 2019, a to tvorbou zadania pre medzinárodnú architektonickú súťaž. Mesto ju vyhlásilo vlni v marci a v októbri sme spoznali meno víťaza, talianske štúdio z Florencie OPPS Architettura.

„Počas prípravy súťaže sa okrem historických a technických podkladov začalo aj s čistením a konzervovaním budovy, aby sa nezhoršil jej technický stav. Hoci mož-

Kúpele slúžili na relax, ale aj na očistu tela, nie každý mal doma vaňu.

nosti boli pre pandémiu limitované, medzi odborníkmi a verejnosťou prebehla participácia, zapojilo sa vyše dvetisíc ľudí. Naďalej intenzívne spolupracujeme a celý proces obnovy kúpeľov nastavujeme s odborníkmi na kúpeľníctvo z Budapešti, „priblížil koordinátor projektu Gábor Bindics. Súčasťou tímu je aj László Kovács, ktorý bol pri každej rekonštrukcii budapeštianskych kúpeľov za posledných 30 rokov - napríklad pri rekonštrukcii 400-ročných tu-

Z histórie kúpeľov

- Budovu kúpeľov postavili podľa návrhu viedenského architekta Alberta Svobodu v roku 1895.
- Najväčší rozkvet zažili po roku 1914, keď k relaxačným a vaňovým kúpeľom pribudla plavecká časť a ďalšie rekreačné priestory.
- V roku 1994 ich pre zlý technický stav zatvorili. S rekonštrukciou sa má začať na jar 2022, prvá kúpeľná časť by mohla byť otvorená v roku 2024.

kovú schému kúpeľov, knižnice a kaviarne. Ako menší príklad uvediem vstup do budovy cez rampu, ktorá slúži zároveň ako lavička. Odkazuje na taliansky štýl pouličných lavičiek ‘panca di via’, ktoré v minulosti slúžili aj ako ‘čakáreň’ pre návštevníkov domu. Naším zámerom je, aby dnes slúžili ľuďom, ktorí si budú chcieť len tak posediť vo verejnom priestore so zeleňou.“ (ac)

Vizualizácie: OPPS architettura, foto: Nora a Jakub, archív MIB

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
ošetříme každého, kto nám zavolá
0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Starožitnosti
Panenská 22
Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

NEŽITE V DOMÁCNOSTIACH S PLESŇAMI
BIOREPEL® – biocidny výrobok s mikroorganizmom *Pythium oligandrum* na odstránenie plesní na stenách a preventívne ošetrovanie proti plesniam.
Nezapácha, neleptá.
Určený pre širokú verejnosť a profesionálov.
Dlhodobý koniec plesní v obytných miestnostiach, spálňach, detských izbách, kuchyniach, výrobných a skladoch potravín, ale aj v pivniciach, stajniach...
Prípravok **BIOREPEL®** s múdrou hubou *Pythium oligandrum* dostanete v predajniach Kuzlo fareb, v predajniach farieb, v reťazcoch v oddeleniach s farbami alebo v drogériách predávajúcich farby.
Používajte biocidy bezpečným spôsobom.
Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o prípravku.
Distribútor pre Slovensko:
BAL SLOVAKIA, s. r. o.
Výrobca: Biopreparáty spol. s r.o.
MÚDRA HUBA
Biorepel
FUNGUS
LIKVIDUJE PLESNE
www.biorepel.cz

MOM-ku chcú v amfiteátri

RUŽINOV

Ružinov pripravuje spustenie tretieho stáleho mobilného odberného miesta (MOM) na testovanie ochorenia Covid-19.

Vzniknúť má v amfiteátri na Štrkoveckom jazere, ktorý sa samospráve osvedčil pri nedávnom skriningovom testovaní. Lokalita je podľa samosprávy zároveň bezpečná, nie je v blízkosti obytných budov. Ružinov by tak mohol mať vo svojich priestoroch tri permanentné odberné miesta. (TASR)

Vakcinácia v novom seniorcentre?

STARÉ MESTO

Staré Mesto je pripravené pomôcť pri vytváraní vakcinačných centier na očkovanie proti Covid-19.

List s ponukou na spoluprácu už mestská časť zaslala ministerstvu zdravotníctva. Zriaďiť takéto centrum si vie predstaviť v novom Zariadení opatrovateľskej služby Seniorcentra na rohu Dobšinského a Palárikovej ulice. „Samosprávy sú ochotné poskytnúť pomocnú ruku v prípade, že vakcinačné centrá by boli zriaďované v spolupráci so samosprávou,“ uviedla starostka Zuzana Aufrichtová. (TASR)

So zármútkom oznamujeme všetkým priateľom a známym, že dňa 19. januára 2021 vo veku nedožitých 80 rokov navždy dotklo srdce majstra kuchára Ondreja Antovszkého.

Obed na tri kliky, aj s príjemným bonusom

Beďaker gurmána

PETRŽALKA

Dobré jedlo poteší aj dušu, náladu nám často zlepši už len to, že si doprajeme gurmánsky zážitok z inej, nie z našej vlastnej kuchyne. Preto napriek obmedzeniam korony pokračujeme v testovaní reštaurácií. Tentoraz sme si vyhládli Berg neďaleko petržalského kúpaliska Matadorka.

Jedlo si tu objednáte telefonicky aj online, donáška (1 €) má však chybičku, rozvoz robia iba v rámci Petržalky. Ak ste teda z iného konca mesta, musíte si objednávku sami vyzdvihnúť v reštaurácii. Nám to však stálo za to. V priebehu troch dní sme vyskúšali dohromady osem jedál - z denného menu aj bežného jedálneho lístka, pre dospělých aj deti - a sklamaní sme rozhodne neboli.

Z denného menu (6,90 €)

V pondelok sme si vybrali na obed Šošovicovú polievku, kurací rezeň, opekané zemiaky, broskyňový kompót. Objednanie online bolo úplne bez problémov, na tri kliky, a kuriér prišiel rýchlo, takže jedlo priniesol ešte teplé. Polievka bola poctivá, hustá, so zeleninou, zemiakmi aj klobáskou, dokonca s hríbkami. Jemne pikantná, ochutená akurát. Rezeň bol štandardný, čisté lahodné mäsko, a veľkosť ako pre dvoch. Opekané zemiaky prichutené bylinkami nás príjemne prekvapili, potešil aj broskyňový kompót, takýto bonus nie je samozrejímavý v každej reštaurácii.

Vo štvrtok sme mali Čiru zeleninovú polievku a pečené bravčové rebierka s cesnakovou bagetou, nakladanou zeleninou a čili omáčkou. Obed sme si objednali tentoraz telefonicky na presný čas, a tak

Jedlo si objednáte aj online, ak však nebyvate v Petržalke, musíte si ho vyzdvihnúť sami.

Bravčové rebierka

Kuracie prsia so slaninkou

nám ho aj priviezli.

Polievka chutila diétne, zato rebierka boli výborné, mäsko dosť, bolo jemné a šťavnaté, nie veľmi masné. Spolu s chrumkavou bagetou, sladkasto-korenistou omáčkou a kyslým mixom (baranie rohy, uhorka, feferónka) nám urobili radosť.

V piatok bola v ponuke Mrkvová polievka so zázvorom a čili, ku ktorej sme si vybrali dve rôzne hlavné jedlá. Krémová polievka bola výborná, príjemne pikantná. Potešila aj Sviečková na smotane s knedľou - mäsko jemné a omáčka poctivá, pripravená s veľkým množstvom zeleniny, na náš vkus síce slanejšia, ale chutná. Knedľa však trochu zaostávala, bola drobivá, trúsila sa. Dali sme si aj Bravčový tokaň. Nakrájané kúsky mäsa boli mäkké a šťavnaté, kyslastú omáčku chuťovo pekne dopĺňala ryža. Porciu sme ani nedojedli, taká bola sýta.

Z detského menu (4,90 €)

Ak deťom objednáte Vyprá-

žený syr s domácou tatarskou omáčkou, dostanete porciu ako pre dospelého. A chutnú. Syr bol kvalitný, držal konzistenciu, vôbec sa neroztekla. Aj hranolky chutili veľmi dobre, zjavne boli domáce, tak ako „tatarská“ - prvý dojem z nej bola sladšia chuť, ktorá postupne prechádzala do pikantnejšej. Vyprážaný kurací rezeň ako druhé detské menu bol tiež riadny kus mäsa. Poctivý, nie tenký ako papier, perfektne šťavnatý a jemnučký, no lahoda krájať. Hranolky boli rovnako skvelé ako v prípade vyprážaného syra.

Z jedálneho lístka

Kuracie prsia plnené slaninou, podávané s restovanou cviklou a zemiakovou kašou (9,90 €) sme si chceli objednať deň vopred online, no akosi to nešlo. Pani v telefóne vysvetlila, že nám jedlo bez problémov objedná ona. Prišlo ešte teplé, pekne zabalené, nič nebolo

rozliate. Do plusu dávame aj omáčku a veľkosť porcie. Mäsko bolo veľmi fajn, dobre ochutené, prekvapilo nás množstvo slaniny. Zemiaková kaša bola skôr sladšia, ale nesmierne chutná, žiaden polotovár. Cvikla bola tiež výborná, a najmä čerstvá. Príjemným bonusom bol kokosový koláčik - až neskôr sme si všimli, že ho dávajú k jedlám objednaným 24 hodín vopred.

Hovädzí stroganov (13,90 €) - restované kúsky hovädzej sviečkovice na slaninke, cibulke, šampiňónoch a kyslej uhorky v horčicovo-smotanovej omáčke - bola rovnako dobrá voľba. Jemne orestované mäsko sa až rozpadávalo na jazyku, skvelá bola tiež omáčka, dosť výrazne sme vnímali huby, čo sme rovnako ocenili... Aj ryža ako príloha nám úplne vyhovovala. A porcia taká, že by uspokojila i veľkého jedáka. (bn)

Foto: bn

Naše hodnotenie: ★★★★★

Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Prenajali by ste si športovú halu za takéto peniaze?

FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

Mestská časť Petržalka vyhlásila verejnú súťaž o najvhodnejší návrh na uzavretie nájomnej zmluvy na prenájom športovej haly na Prokofievovej 2. Nový nájomca musí v priebehu 10 rokov preinvestovať do nevyhnutnej rekonštrukcie objektu 1,1 milióna eur.

Paly Nagy:

Chodili sme tam robiť veľa akcií a nie je až v takom zlom stave, len sa to neudržiavalo... boli radi, že to zarobilo na nájom a energie + dačo na život, nieto na daku rekonštrukciu. A hlavne, keď vieš, že ťa môžu hocikedy vykopnúť, nepredĺžiť zmluvu.

Marek Bobák:

Ja osobne som tam nikdy nebol, tak to nepoznám. Ak je podmienka nájmu nasypať do toho 1,1 milióna eur a dať tomu nová hala vyjde tak na 0,8 milióna, tak stojí za zváženie, či to má zmysel rekonštruovať. Hlavne, ak nová hala môže mať modernejšie priestory, môže byť energeticky úspornejšia... Či vyhodíš mesačne 5000 eur za energie alebo 2500 eur, je dosť rozdiel. **Miroslav Dragun:** Bol som v komisii, ktorá tvorila podmienky súťaže... Snažíme sa v prvom kole nastaviť čo najtransparentnejšie podmienky. Robil sa znalecký posudok, čo všetko treba urobiť a opraviť a suma je reálne cca 1,1 mil. eur, prečo by mestská časť mala dávať v prvom kole do nájmu niečo pod cenu? Súťaž je absolútne otvorená a transparentná! Cieľom je získať kvalitného nájomcu, ktorý to bude ochotný reálne prevádzkovať. Áno, nastavili sme prísne, ale férové kritériá.

Peter Bena: Bol som v tej hale ešte ako člen komisie športu. Predchádzajúci nájomcovia sa snažili, ale niektoré opravy už boli pre nich príliš drahé. V zásade, ak niekto kompletne zrekonštruuje tú halu a dokáže to lacnejšie ako za 1,1 mil. eur tak, aby to nebolo potrebné každých pár rokov opravovať, tak sa dajú podmienky prehodnotiť. Len aby sa nevykonali lacné rýchle práce, lebo tá hala potom zostane nepoužiteľná.

Minister Krajčí navrhol sprísniť zákaz vychádzania aj „pripustkou“ cez esemesky

Lia Kamikadze: A bezdomovcom aká sms príde? Alebo dôchodcom, čo majú pevnú linku a sú bez mobilu?

Anežka Kara: Ľudia, prestaňte sa už sťažovať. Ako je rok dlhý sme na Slovensku nezažili naozaj prísny lockdown... V zahraničí to bolo oveľa prísnejšie.

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť? Či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Pýtate sa: Čím posypali chodníky v chránenom parku?

„Práve som sa vrátil zo Sadu Janka Kráľa a bol som neprijemne prekvapený. Zistil som, že tento vzácny park nie je čistený mechanicky, ale solením. Je to normálne?“ zatelefonoval nám do redakcie rozhorčený Bratislavčan Andrej ešte 18. januára, keď bolo na rôznych miestach Bratislavy množstvo napadaného snehu. S rovnakou otázkou sa na nás obrátil ďalší čitateľ. O stanovisko sme požiadali magistrát - tu je odpoveď:

„Na základe podnetu vašich čitateľov sme preverovali situáciu s pracovníkmi odborného oddelenia na magistráte, pod ktorých patrí zabezpečovanie zimnej údržby na komunikáciách hlavného mesta prostredníctvom zmluvného dodávateľa All. Pri nedávnom snežení 16. januára postupovali v zmysle operačného plánu a chodníky posypali v rámci celomestského posypu pred ich samotným čistením. Pokiaľ ide o posypový materiál, na chodníky v Sade Janka Kráľa bol použitý ekologický posypový materiál Chlorid horečnatý, čiže nie klasická posypová soľ, ako sa občania mylne domnievajú.“

Odpad, špina, dokonca aj potkany

Nie sme z tých, ktorí vypisujú a sťažujú sa na to a ono, ale dnešná prechádzka starým mestom Bratislavy bola pre nás veľkou fackou. Situácia s čistotou okolo Palisád, Zochovej, Kozej, Škarniclovej a ďalších ulíc je v posledných rokoch/mesiacoch neúnosná, toľko odpadu, špiny, buriny tu nikdy nebolo. Jedna katastrofa. Kozia ulica: pri starých a jediných stromoch, ktoré ešte prežívajú, boli priamo pri kmeni stromov odhodnené ťažké značky, hoci už aj domáci upozorňujú tabuľkami, že priestor okolo jediných stromov, ktoré tam rastú, nie je pre skládku odpadu! Na uliciach Zochova a Podjavorinská sú okrem rozhádzaných odpadkov v dezolátnom stave aj chodníky. Ďalšie prekvapenie nás čakalo priamo za rohom: na ulici Palisády bola skládka odpadu aj s malými potkanmi! Strašné a smutné, že takto vyzerá táto časť mesta. Snáď príde čoskoro tím oranžových uniforiem, ktoré špinu pozametajú a odpracú. Píšeme nielen za seba, ale aj za mnohých našich susedov.

Rodina Havranová

RÝCHLO • CHUTNE • DENNE • ČERSTVO

Obedové menu pre každého.

Donáška v rámci celej Bratislavy.
Objednávky online na www.menumarket.sk
Platba možná v hotovosti, gastrolístkami, kartou, online.

Osobný odber na vybraných miestach.

WWW.MENUMARKET.SK | 0911 442 441

Projekty, ktoré tešia

BRATISLAVA

Organizácia Bratislava Tourist Board (BTB) sa dokázala rýchlo prispôbiť obmedzeniam súvisiacim s pandémiou. Vlni sa jej podarili viaceré zaujímavé projekty a ďalšie má v pláne na tento rok.

BTB obnovil v minulom roku niekoľko navštevovaných lokalít doplnením turistickéj infraštruktúry ako sú nové lavičky či informačné tabule. Teraz má v pláne napríklad rozšírenie WiFi pokrytia s názvom „Visit Bratislava“ do ďalších častí centra mesta a turisticky navštevovaných miest, akým je napríklad hrad Devín. Chystá tiež podporu cykloprojektov, doplnenie navigačného systému, revitalizáciu obľúbených výletných lokalít či osvetlenie vybraných pamiatok a ďalšie. (ts)

Ľadová fontána

KARLOVA VES

Vedeli ste, že v Bratislave môžete vidieť ľadovú fontánu? Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS) necháva aj počas zimy v prevádzke jednu z fontán vo vodárenskom múzeu. Tečúca voda počas takejto krásne umelecké dielo. (ars)

Zdroj: Facebook/BVS

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Riaditeľka linky dôvery: Volajú nám aj vyčerpaní zdravotníci, mnohým sme doslova zachránili život

Monika Martinežová

PETRŽALKA

Koronavírus priniesol aj epidémiu strachu, úzkosti, beznádeje. Skúsenosti, o ktorých hovorí riaditeľka Linky dôvery Nezábudka so sídlom v Petržalke MONIKA MARTINEŽOVÁ, sú smutné, no vedieť pomôcť aj ľuďom, ktorí už nevládzu žiť.

Zdravotné poisťovne nedávno zverejnili, že počet predpisovaných psychiatrických liekov sa od začiatku pandémie zvýšil o viac ako desatinu. Nápor na vašu linku musí byť teda tiež enormný.

Pokiaľ sa rozprávame o percentuálnom náraste kontaktov, či už telefonických alebo mailových, na našej Linke dôvery Nezábudka sme zaznamenali počas pandémie nárast o približne 75 percent oproti obdobiu pred vypuknutím prvej vlny pandémie. Okrem prijatých a vybavených hovorov pred-

pokladáme ešte zhruba trojnásobný počet neprijatých hovorov, ktoré z kapacitných dôvodov nedokážeme vybaviť.

Kedy ste začali vnímať situáciu ako kritickú?

Prudký vzostup bol najmä vlni v apríli, nárast bol citeľný do letných mesiacov, až koncom augusta a v septembri sa ich počet pomaly znižoval. Avšak posledný septembrový týždeň a október bol už opäť o výraznom náraste. Súvisí to, samozrejme, s príchodom druhej vlny pandémie. Tento trend pokračuje - za prvý mesiac tohto roka, teda k 31. januáru, sme vybavili 1 235 telefonátov a predpokladáme ešte trojnásobný počet nevybavených.

Aké problémy doliehajú na ľudí najsilnejšie?

Našimi hlavnými témami sú vzťahy všetkého druhu - manželské, partnerské, pracovné a iné. Na ďalšom mieste sú depresívne a úzkostné stavy, ďalej ventilácia bežných problémov a štvrté miesto zaberajú závislosti, či už látkové alebo nelátkové. Takmer v každom telefonáte či mailu sa objavuje téma korony, strach o zdravie svoje alebo svojich blízkych, obavy o budúcnosť, neistota z akéhosi nedohľad-

na, strata v orientácii, čo sa týka opatrení... Pribudli tiež problémy súvisiace s domácou izoláciou, prácou na home office, telesným zdravím a životosprávou, žiaľ, aj násilím.

Je dopad druhej vlny pandémie v niečom iný?

Áno. Prvá vlna bola prevažne o strachu z ochorenia, obavách o život, o náraste úzkostných atakov v súvislosti s náhlým stresom okolo nového vírusu, o zhoršení už predtým liečených psychických porúch. Postupne, ako na ľudí začali doliehať dôsledky opatrení (samota v izolácii), sa nám vo zvýšenej miere ozývali dôchodcovia, ktorí hovorili o osamelosti. Pribúdali témy napätých rodinných a partnerských vzťahov, domáceho násillia a krízových situácií v rodinách. Koncom prvej vlny pandémie sme zaznamenali viac kontaktov s témou vyčerpania z práce, sťaženej starostlivosti o rodinu či o človeka odkázaného na pomoc, nemožnosti dostať sa k lekárovi a postupne sa čoraz častejšie objavovali témy závislosti. (ac)

Foto: archív M. M.

Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

Kam sa obrátiť o pomoc v núdzi

Nonstop telefonická poradňa funguje na bezplatnom čísle: 0800 800 566
E-mailová poradňa: odpoveď od poradcov dostanete do 48 hodín
Viac informácií sa dozviete na stránke: www.linkanezabudka.sk

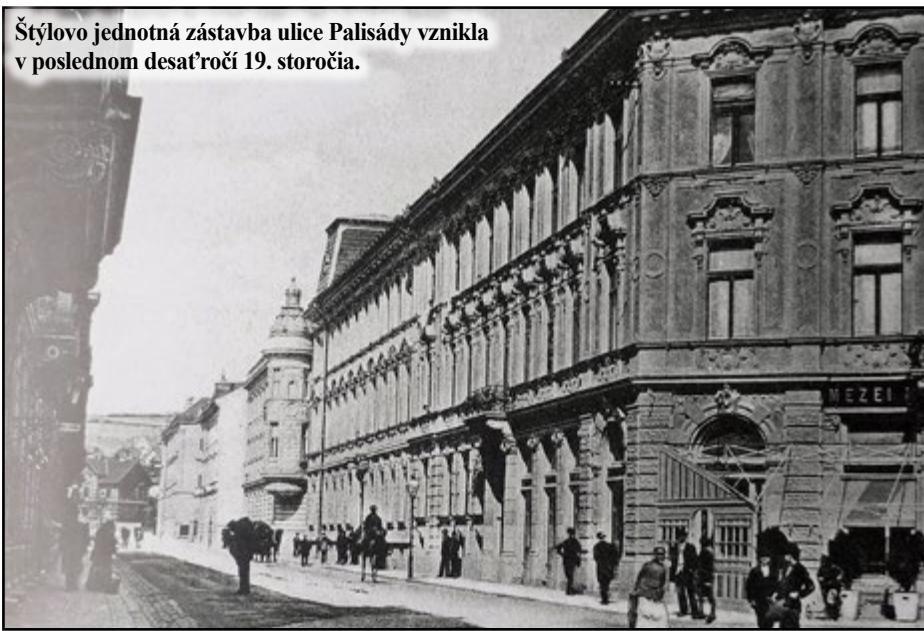
Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com
kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

ART INVEST
OBRAZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Správy z podsvetia

Nechutný podvod, na ktorý doplatili starí ľudia stovkami eur! Obvineniu čelia dvaja Bratislavčania, 42-ročný Martin a 49-ročná Blanka, ktorí mali ešte v decembri oklamať viacerých dôchodcov v druhom bratislavskom okrese. Vydávali sa za zamestnancov firmy, ktorá zabezpečuje stravovanie pre seniorov, a žiadali od nich platbu za december a január. „Týmto konaním bola spôsobená celková škoda vo výške 1 579 eur,“ uviedol hovorca Krajského riaditeľstva Policajného zboru Michal Szeiff. Obvineným hrozí za tento podvod trest odňatia slobody až na dva roky. (ars)

Štýlovo jednotná zástavba ulice Palisády vznikla v poslednom desaťročí 19. storočia.

Ulica, ktorá ohlásila novú éru Prešporka

„Nielen človek, aj mesto žije svoj život... Mesto je v nás, so zrúcanými budovami sa rúca čosi aj v nás a odchádza,“ napísal publicista Juraj Špitzer ku knižke historika Tivadara Ortvy (1843 – 1916). Vybrali sme z nej kapitolu o ulici Palisády, ako ju autor zažil pred takmer 120 rokmi. Nie všetko z tých čias odišlo.

Ešte aj v 15. a 16. storočí bola ulica Palisády za hranicami predmestia. Meno dostala podľa drevených kolov – palisád v obrannom vale, ktorý chránil mestské hradby. Dnes je to elegantná ulica s veľkomestskou zástavbou, ktorá sa obľukovito vinie od Hodžovho námestia popri

Budovu Evanjelického lýcea postavili na Palisádach v roku 1896.

Pálffyho kasárňach až po Zámockú ulicu. Z juhu do nej ústi Zochova a Kozia ulica, zo severu cesta zvaná Wölferl (dnešná Partizánska), Bradlianska (Kecske utca), Šulekova (Jeszenák János utca), Kuzmányho (Neustiftweg, Ujtelep), Ulica Mateja Bela (Arany János utca) a Sládkovičova ulica (Vörösmarty utca).

Jednou z významných verejných budov je Evanjelická nemocnica. Tejto ustanovizni zanechal Samuel Andrej Royko základinu vo svojom testamente z 21. júla 1840. K nemocnici je pričlenený ústav diakonís: býva v ňom dvadsať zdravotných sestier, ktoré za mierny poplatok ošetrujú chorých v meste

aj na vidieku. Nemocnica poskytuje bezplatnú liečbu dvadsiatim pacientom. Na osvetlenie prispieva mesto Prešporok sumou 42 korún ročne. Ďalej sa na ulici nachádza prestížna vyššia obchodná škola, umiestnená v elegantnom paláci. Vznikla v roku 1885 pod vedením prešporských mešťanov a Obchodnej a priemyselnej komory s príspevím a výdatnou pomocou mesta. Prvej prešporskej sporiteľne i štátu. Škola má významnú zbierku tovarov a plodín a bohatú odbornú knižnicu. Počet poslucháčov je vyše dvesto a prichádzajú zo všetkých kútov krajiny. Každý rok podnikajú dlhšie študijné cesty doma i v zahraničí. Po ukončení štúdiá získavajú absolventi zamestnanie v popredných peňažných, obchodných, poisťovacích, priemyselných či dopravných firmách alebo kanceláriách veľkostatkov či poľnohospodárskych podnikov. Na čele školy stojí Ján Jonáš, vynikajúci odborník a spisovateľ, ktorý má na založení školy značný morálny aj intelektuálny podiel.

Na úseku, ktorý pretína Kozia

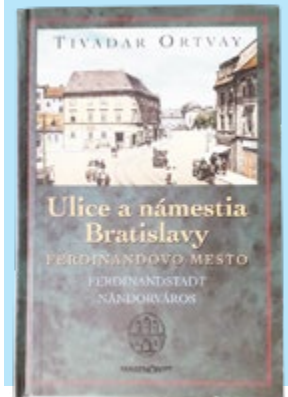
Bratislava kedysi

ulica, oproti colnici pri Kozej bráne, sa nachádza policajná stanica, vybavená obväzovým materiálom a slúžiaca aj ako stanica prvej pomoci. Z Palisád sa vchádza do evanjelického cintorína pri Kozej bráne. Terasovito stúpajúci cintorín ohraničený Palisádami, Bradlianskou, Šulekovou a Zrinského ulicou otvorili v roku 1783 a je jedným z najkrajších prešporských cintorínov s mnohými honosnými hrobkami. Má priestannú kaplnku aj márnicu. Preslávilo ho množstvo nádherných ruží, ktoré tu v lete rozkvitajú. V posvätnéj pôde spočíva veľa zaslužilých osobností, vlastencov a učencov.

Ulica Palisády je dnes názorným dôkazom pokroku, aký dosahuje mesto Prešporok. Nielen prepychové nájomné domy a utešené vily spoločenskej smotánky, ale aj verejné budovy hlásajú, že v dejinách Prešporka nastala nová éra, ktorú reprezentuje táto ulica. Namiesto radu drevených palisád rad palácov! (bn)

Foto: Vydavateľstvo Marenčin PT

Spracované podľa knihy Tivadar Ortvy, Ulice a námestia Bratislavy/ Ferdinandovo mesto, Vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva)

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
5. marca 2021

	František Palacký	neúspech (hovor.)	myká (expr.)	chyť	výkrik	Pomôcky: smľz, egi-da, Nazor, moldavit	postreku-jem	staršie mužské meno	pohonná zmes pre výbušné motory	gľaním prijímal tekutinu	skratka obchodnej akadémie	zobralo si	1. časť tajníčky	neodobor-ník
	rod tráv					uskutoč-ňoval kre-povanie								
	spôsob konania					malá reťaz 2. časť tajníčky								
	odstránil (kníž.)										možno poľnohos-podárske plodiny			
	skratka plukovníka													
Pomôcky: etol, ami-ce, Eneas, strakoš	odkopnutie	3. časť tajníčky	plápolá (bás.) staroin-dický boh				spôsobil lupnutie pracovník v kotolni				malý úľ pohne sa			
Otília (dom.)						pokladník (hovor.) kusisko (hovor.)				vodný cicavec škôľka (zastar.)				priateľko (iron.)
šarkan						fučím (expr.) nevelký				kto uskutočnil únos lastúra				
kórejské mužské meno						Mária (dom.) odkladá (zastar.)			privediem obchodný zástupca					
skratka okultného krvácania						často sa delilo vresovec (bot.)						zošívaj rímska bohynja lovu		
zmeň (hovor.)							záštita (pren.) orlia (zastar.)					skratka docenta tekutina z ovocia		
Pomôcky: air, bioni-ka, lazurit, lam, erika	väzenie (zastar.) jarmo (expr.)					ženské meno porúb					švihá, šľahá čriedy			
dychtíví						námaha (expr.) darček				stiahnu-tie sa štihla palma				strácať akúkoľvek nádej
nástroj pri pluhu						akčný rádius lietadla driemoty				mužské meno omámilo alkoholom				
vyhynutý novozé-landský pštros						naparovať cudzie ženské meno			často orú trójsky hrdina					
konštruk-cia na cho-vanie včiel						horúčosť (expr.) vŕtanie			časť nábytku 4. časť tajníčky			skratka in-vestičné-ho fondu hľadisko		
spočíval (kníž.)						vedná disciplína smerom dozadu					Anastázia (dom.) varené jedlo			
Pomôcky: moa, yam, líos, orlon, a meta	nekrčivá tkanina brúsením opracujeme					ženské meno polodra-hokam					vtiahnuť do seba úložná, skladná			
tesaním vhlbil						oxid pro-taktínatý sťahovacia záclona				drásajú (kníž.) utlačil				olúpem
značka berkélia						nepokry rosou pichal rohami				uprene rojčivo				
365 dní						chorvátsky básnik americký herec				vrabcovitý vták syn kráľa Tróa				
drobná						ženské meno druh tanca						šúchajú, drhnú nápev		
svalová hmota						stúpenec realizmu vo, po česky							inšpekčná prehliadka skratka pre a iné	
vltavín (miner.)								očucháte						
citoslovce fútosti						na spoloč-ný účet (obch.)			slnčné hodiny					